

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հայոց լեզու և գրականություն

Թեմա՝ Համագործակցային ուսուցման կազմակերպումը հայոց լեզվի և գրականության դասերին

Կազմեց՝ Սիլվա Հակոբյան

<<Կապանի թիվ 10 միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ

Ղեկավար՝ Լուսինե Սողոմոնյան

Կապանի N2 ավագ դպրոց ՊՈԱԿ

Կապան 2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ներածություն _____	3
2. Համագործակցային ուսուցման կազմակերպումը _____	4
3. Հետազոտական աշխատանքի կազմակերպումը ավագ Դպրոցում	
4. Եզրակացություն _____	16
5. Գրականություն _____	20

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Դասավանդման ավանդական ձևերը այլևս անկարող են ստեղծել ու զարգացնել գիտելիքներ ու հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են քաղաքացուն գիտելիքների տնտեսության մեջ բարեկեցիկ կյանքով ապրելու համար: Հետևաբար ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ ամենուրեք, դպրոցում անհրաժեշտ են դասավանդման և ուսուցման այլընտրանքային նոր մոտեցումներ:

Դասավանդման խնդիրների լուծման նպատակով համագործակցային ուսուցումը ուսուցիչների կողմից փորձարկվող միջոցներից մեկն է: Չնայած իր տարածմանը ուսուցիչների շրջանում՝ այն չի գտել լայն կիրառում: Դրա պատճառն ամենևին սովորողների առաջընթացի և ընդհանուր զարգացման վրա համագործակցային ուսուցման դրական ազդեցության վկայությունների բացակայությունը չէ: Համագործակցային ուսուցումը ժամանակակից կրթության, դասավանդման և ուսուցման ամենաշատ ուսումնասիրված ոլորտներից մեկն է: Կարճ ասած՝ գիտելիքների հասարակությունում անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ուսուցման վերաբերող հետազոտությունների արձագանքները բավական խոստումնալից են:

Խիստ կարևոր է իրարից տարբերել ավանդական խմբային աշխատանքը և համագործակցային ուսուցումը: Ուսուցիչներից շատերն են դասավանդման ընթացքում կիրառում խմբային աշխատանք, սակայն քչերն ունեն ուսուցման գործընթացում համագործակցային ուսուցման հիմնական տարրերն ու մեթոդները ինտեգրելու համար անհրաժեշտ վարպետություն: Հենց այդ պատճառով համագործակցային ուսուցումը քիչ է կիրառվում դասարանում և դպրոցում կիրառվող փոքր խմբերով աշխատանքները ավելի շատ խմբային աշխատանքներ են, քան համագործակցային ուսուցում: Համագործակցային ուսուցման կիրառումը սովորելը ժամանակատար գործընթաց է: Ուսուցիչներից պահանջվում է մեկ կամ երկամյա մասնագիտական

վերապատրաստում և ուսուցում: Այդ ժամանակահատվածում չափազանց կարևոր է դասարանում պարբերաբար կիրառել ուսուցման հմտությունները, ուսումնասիրել համագործակցային ուսուցման վերաբերյալ գրականություն, ինչպես նաև համագործակցել նմանատիպ գործընթացներում ներգրավված ուսուցիչների հետ: Հայաստանի դպրոցները ավելի շատ հիշեցնում են ուսուցիչների և սովորողների ավանդական համայնքներ: Ուստի համագործակցային ուսուցումը Հայաստանում ունի ներդրման ու զարգացման համար անհրաժեշտ հիմք և բարենպաստ պայմաններ: Անհրաժեշտ է, որ ուսուցիչը ստեղծի համապատասխան մթնոլորտ և պայմաններ: Նա պետք է այնպես կազմակերպի դասը, որ բոլոր աշակերտները ներգրավվեն ուսումնական գործընթացի մեջ: Նրանք, ովքեր իրենց ուժերին վստահ չեն, սկսելու են հավատալ իրենց կարողություններին և գրանցելու են հաջողություններ:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Համագործակցային ուսուցման ընթացքում կարևորվում է ոչ միայն ակադեմիական գիտելիքների և հմտությունների ձեռքբերումը, այլև խմբային գործընթացի մշակման միջոցով հմուտ համագործակցողների / համագործակցային հմտություններ կիրառողներ/ և գիտելիքների ակտիվ կիրառողներ / մտածողության հմտություններ կիրառողներ/ ձևավորելը: Համագործակցային ուսուցումը մեծացնում է նաև սովորողների ինքնուրույնությունը և պատասխանատվությունը, և ուսման գործընթացը վերածվում է սոցիալական շփման: Գոյություն ունեն համագործակցային կրթության և ուսուցման բազմաթիվ մեթոդներ (նախագծերի մեթոդը, քննարկումը, խնդիրների լուծման վրա հիմնված և դիտարկման միջոցով իրականացվող ուսումը և այլն): Այս մեթոդներից յուրաքանչյուրի համար գոյություն ունեն համատեղ աշխատանքի տարատեսակ եղանակներ, վարժություններ և առաջարկություններ: Համագործակցային մեկ ճիշտ մեթոդ գոյություն չունի, սակայն կա համագործակցային մի քանի եղանակ, և ավելին՝ ներկայումս գոյություն ունեն հարյուրավոր վարժություններ և կազմակերպման եղանակներ: Համագործակցային մանկավարժության նպատակն այնպիսի մեթոդների կիրառումն է, որոնք առավել արդյունավետ կլինեն: Հետևաբար, ուսուցիչները կարող են

այս կամ այն մեթոդը որդեգրելու փոխարեն ընտրել տվյալ մանկավարժական իրավիճակին համապատասխանող լուծում, իսկ այլ իրավիճակում՝ կիրառել այլ լուծումներ: Ուսուցման ընթացքում խմբի յուրաքանչյուր անդամ կամ ամբողջ դասարանը ակտիվորեն ներգրավված են ուսուցման մեջ, իսկ նոր գիտելիքը մշակվում ու յուրացվում են հենց աշակերտների միջոցով: Առաջին հերթին ստեղծվում են համագործկցային խմբեր, որոնք կայուն, երկարաժամկետ, տարասեռ /հետերոգեն/ խմբեր են, որոնց անշխատանքը տևում է ողջ դասընթացի կամ ծրագրի շրջանակներում: Այս խմբերի անդամները աջակցում, օգնում և խրախուսում են՝ նպաստելով առաջադրանքի կատարմանը և գիտելիքների ձեռքբերմանը: Այն ներառում է բացակա ընկերներին աջակցելը, անցած նյութը բացատրելը, տնային հանձնարարությունները կատարելու հարցում օգնելը և այլն: Դրանք մշտական են և ապահովում են երկարաժամկետ, հոգատար, գործընկերային փոխհարաբերություններ: Խմբերը անց են կացնում պաշտոնական հանդիպումներ՝ յուրաքանչյուր անդամի ակադեմիական առաջընթացը քննարկելու, միմյանց աջակցություն և օգնություն տրամադրելու համար, ինչպես նաև համոզվելու, որ յուրաքանչյուր անդամ կատարում է հանձնարարությունները և ունի բավարար առաջընթաց ակադեմիական ծրագրի շրջանակներում: Ոչ պաշտոնապես անդամները համագործակցում են ամեն օր՝ դասերի ընթացքում և դասամիջոցներին, քննակում են հանձնարարությունները և օգնում միմյանց: Հենակետային խմբերն ունեն անձնական պատասխանատվություն՝ լսել և սատարել խմբի անդամին, երբ վերջինս ունի անձնական բնույթի խնդիրները: Որքան մեծ է դասարանը կամ դպրոցը և բարդ ու դժվարին առարկան, այնքան ավելի կարևոր է հենակետային խմբեր ունենալը: Բացի գիտելիք փոխանցելուց՝ ուսուցիչը նպատակ է հետապնդում զարգացնել աշակերտի՝ խնդիրներ լուծելու և համագործակցելու կարողությունները: Խնդիրների լուծման վրա հիմնված ուսման դեպքում աշակերտը պետք է ինքնուրույն հետազոտություն իրականացնի, կարողանա ըմբռնել խնդրի էությունը, ինչպես նաև ունենա SS ոլորտում որոշ գիտելիքներ: Ուսուցման այս մեթոդի նպատակներից է նաև նշված կարողությունների զարգացումը: Այս դեպքում ուսուցիչը կատարում է համակարգողի կամ խորհրդատուի դեր: Խնդիրների լուծման վրա հիմնված

ուսուցումն աշակերտներին սովորեցնում է, թե ինչպես է պետք սովորել: Աշակերտները սովորում են խմբի անդամների հետ համագործակցությամբ լուծումներ գտնել իրական կյանքից վերցված խնդիրների համար: Միաժամանակ նրանք սովորում են, թե ինչպես առավելագույնս արդյունավետ համակարգեն իրենց ուսման գործընթացը: Այս մեթոդի հիմնական իմաստն այն է, որ աշակերտի կարողություններն օգտագործվում են ոչ թե պատրաստի գիտելիք տրամադրելու, այլ գիտելիք քաղելու նպատակով: Այն դասարաններում, որտեղ աշակերտներն այս մեթոդն են կիրառում, նրանք հասկանում են, թե ինչպես է ուսումը դառնում գիտելիքի որոնման գործընթաց: Աշակերտների մոտ ձևավորվում է քննադատական մտածելակերպ, որն իրենց հնարավորություն է տալիս ձեռք բերվող տեղեկությունները փոխկապակցել այն նպատակի հետ, որի իրականացման համար կարող են օգտագործվել այդ տեղեկությունները: Խնդիրների լուծման և ուսման գործընթացի հաջողությունը կախված է աշակերտների դպրոցական և արտադպրոցական արդյունավետ աշխատանքից: Առաջադրանքների խմբային կատարումը խնայում է ժամանակը և զարգացնում է խմբի անդամների շփման հնարավորությունները:

Համագործակցային խմբերի ձևավորման եղանակները

Համագործակցային խմբերը կարող են ձևավորվել պատահականորեն կամ նպատակային: Դրանք կարող են լինել փոքր/2-4 աշակերտ/ և մեծ/5-6 աշակերտ/:

Խմբի յուրաքանչյուր անդամ ունենում է իր պարտականությունը: Օրինակ՝

-- քարտուղարը պատասխանատու է ճիշտ խոսքի համար

-- ժամանակը հաշվառողը պատասխանատու է ժամանակային սահմանափակումներին հետևելու համար

-- աշխատանքների կատարման պատասխանատուն ապահովում է բոլորի կողմից իրենց աշխատանքի պատշաճ կատարումն ու խմբում արդյունավետ հաղորդակցությունը

--խոսնակը պատասխանատու է ուսուցչի հետ կապ պահպանելու համար,գեկուցում է կատարված աշխատանքի մասին

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑՈՒՄ

Հետազոտությունը որոշակի թեմայով կամ որոշակի երևույթի մասին տեղեկատվության հավաքագրման գործընթաց է:Ըստ Մթինհաուզի՝ հետազոտությունը համակարգված հարցադրումների ամբողջությունն է,որը հրապարակայնացվում է:

Աշխատանքը կազմակերպել էմ 10-րդ դասարանում:Թեման «5-րդ դարի հայ մատենագրություն»-ն է: Աշխատանքին հատկացրել էմ 10 դասաժամ:

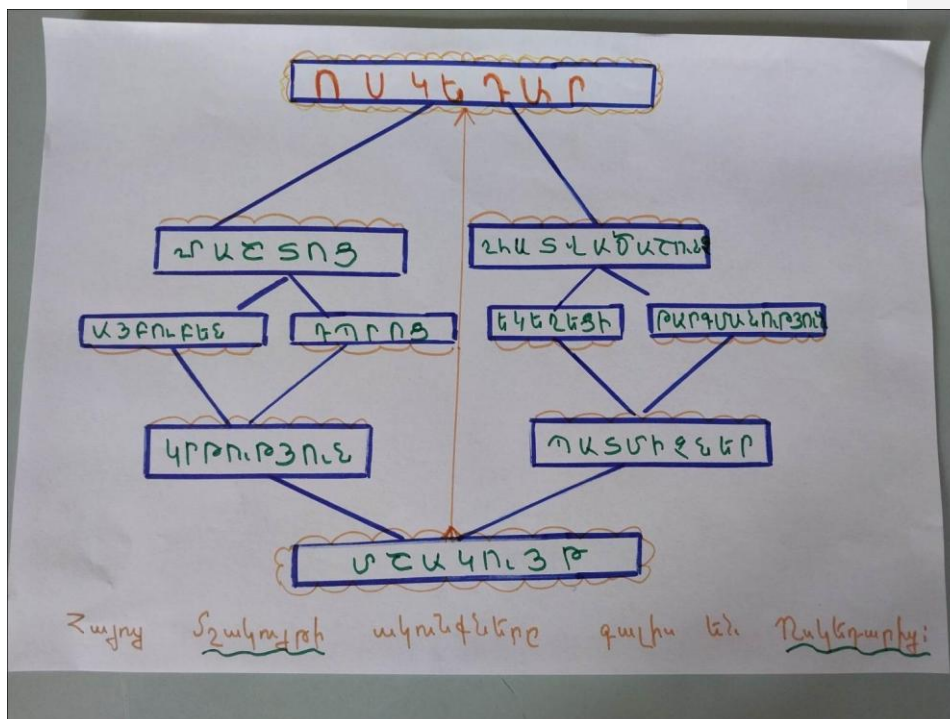
Պատմագրության ուսումնասիրության մեթոդները ենթարկվել և պարբերաբար ենթարկվում են փոփոխությունների,ինչը պայմանավորված է պատմագիտության ուսումնասիրման մեթոդաբանության ճգնաժամով,պատմագիտության շրջանակների ընդլայնումով,ժամանակակից գիտական աշխարհի մարտահրավերներով:Ուստի այս հետազոտության նպատակն է՝

- 1.վեր հանել հայ պատմագրության դերը հայոց արժեհամակարգի ձևավորման,պահպանման ու փոխանցման գործում
  - 2.ամբողջական պատկերացում տալ հայ մատենագրության սկզբնավորման և զարգացման փուլերի վերաբերյալ
  - 3.ներկայացնել Ոսկեդարի պատմիչներին ,նրանց երկերի ամփոփ բովանդակությունը
  - 4.արժևորել խորենացու դերը հայ պատմագրության և գրականության մեջ
  - 5.ամրապնդել սերը սեփական պատմության նկատմամբ
- Թեման սկսել էմ Մխիթար Անեցու խոսքով.

«Պատմությունը մարդուն իմաստնացնում է, պատմությունը անպակաս գանձ է մարդկանց համար, նա է ճարտարապետը և գիտություն սովորեցնողը, իմաստության առաջնորդը: Պատմությունը պետք է սովորել մանուկ հասակից, որպեսզի ճիշտ ուղիով ընթանա անհատի հետագա կյանքն ու զարգացումը: Պատմությունը մտավոր հոգի է, ով պատմություն չգիտի, նա մտավոր կույր է և ողջ կյանքում կխարխափի մթության մեջ»:

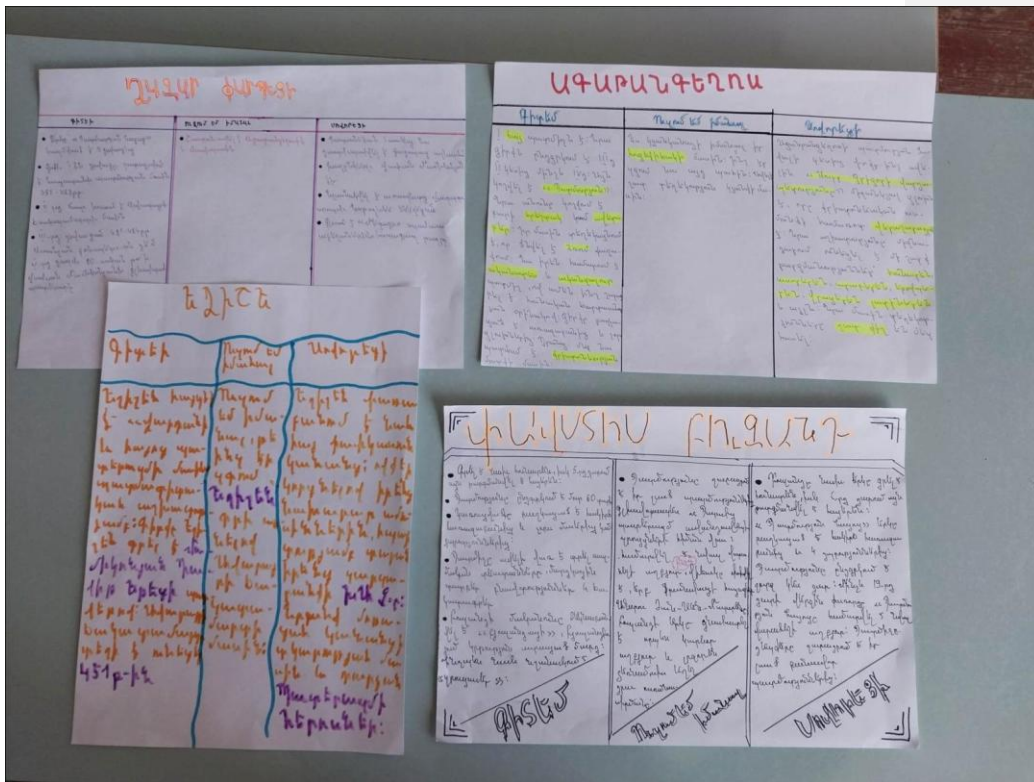
Քանի որ թեման աշակերտներին ծանոթ էր, ուսումնասիրել էին նաև 9-րդ դասարանում, առաջարկեցի կազմել պրիզմա «ՈՍԿԵԴԱՐ» բառով: Արդյունքում ստացան «ԱՐԺԵՔ» բառը և կազմեցին նախադասություն: Այն է՝

Հայոց մշակույթի ակունքները գալիս են Ոսկեդարից:

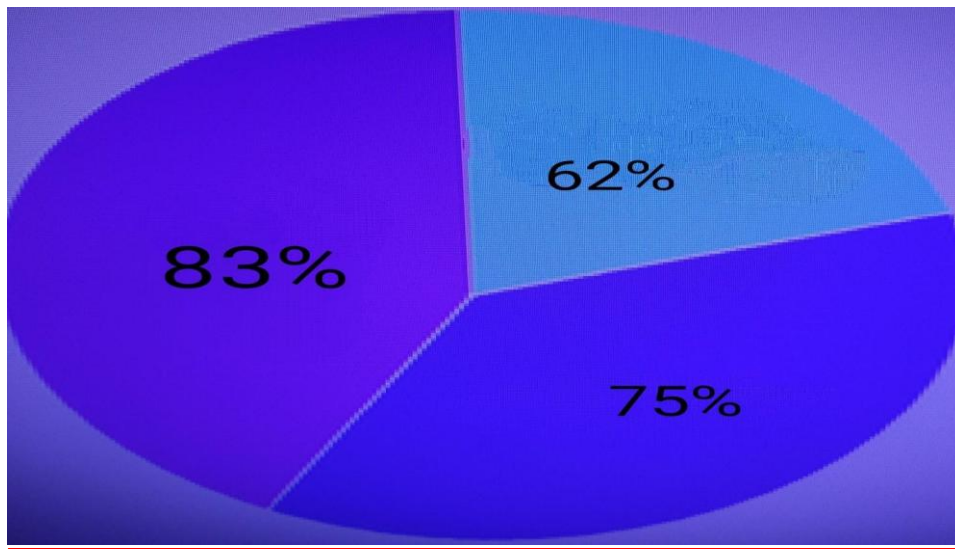

Այնուհետև աշակերտները բաժանվեցին խմբերի: 11 հոգանոց դասարանը աշխատանքը իրականացրեց 3-4 հոգանոց խմբերով: Ամեն աշակերտ տանը ինքնուրույն կազմել էր ԳՈՍ աղյուսակ, և հետո միայն խմբային քննարկման արդյունքում ստեղծվեց խմբային ԳՈՍ-ը:

Աշխատանքն ավարտելուց հետո կատարվեց վերլուծություն և արդյունքն ամփոփվեց դիագրամի միջոցով:

Փավստոս Բուզանդ՝ 83%

Ագաթանգեղոս՝ 75%

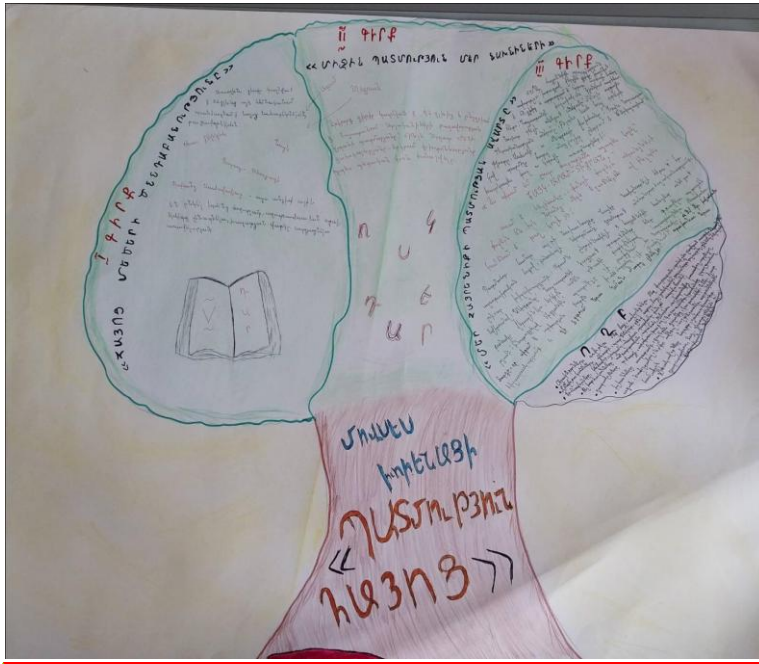
Եղիշե, Փարպեցի՝ 62%

Հաջորդ աշխատանքը հետևյալ աղյուսակի կազմումն էր՝

Отформатировано: Шрифт:

Թեմայի հաջորդ նյութը Խորենացու կյանքն ու ստեղծագործությունը ուսումնասիրելն էր:

Դասը սկսվեց «Մտագրոհ»-ով:Ապա աշակերտները կազմեցին «Պատմություն Հայոց»-ի կառուցվածքը ներկայացնող «ԾԱՌ»-ը;

Отформатировано: Шрифт: Sylfaen

Աշակերտները ներկայացրին առասպելը՝ որպես գրական տեսակ: Հետո աշակերտներին տրվեցին առասպելներից հատվածներ, նրանք պետք է գուշակեին, թե որ առասպելից է տրված հատվածը:

Առաջին դասի ավարտին հանձնարարվեց տնային աշխատանք՝ գրել շարադրություն «Ի՞նչ են սովորեցնում մեզ վիպական հերոսները/ Հայկ, Արամ, Արա Գեղեցիկ, Տիգրան» վերնագրով:

Հաջորդ դասաժամին աշակերտները ներկայացրին իրենց շարադրությունները: Ապա կազմեցին հետևյալ աղյուսակը՝

<u>ՀԱՅՐԵՆԱՄԵՐ ՇԵՐՈՍՆԵՐ</u>	<u>ՆՎԱՃՈՂՆԵՐ</u>

Կազմվեց նաև Վենի դիագրամ, որով համեմատվեցին Հայկը և Բելը: Կազմակերպվեց դերախաղ: Աշակերտները ներկայացրին «Արտաշես և Սաթենիկ» վիպերգը:

Աշակերտներին հանձնարարվեց ինքնուրույն տեղեկատվություն հավաքել և հանդես գալ հաղորդումներով:

Հանձնարարականներ՝

1. Ընդհանուր տեղեկություններ նկարների և արձանների մասին
2. Վարդանանք/ Խանջյան/
3. Վարդան Մամիկոնյանի հեծյալ արձանը Երևանում/Երվանդ Քոչար/
4. Հայկի արձանը Երևանում/Կառլեն Նուրիջանյան/

5. Մաշտոցի արձանը Երևանում/Մատենադարանի հարակից հրապարակ/
6. Խորենացու արձանը Երևանում/Մատենադարանի հարակից հրապարակ/
7. Կորյունի արձանը Երևանում/Մատենադարանի հարակից հրապարակ/

Աշխատանքներն ավարտելուց հետո «Խորենացի» թեման ամփոփվեց հետևյալ թեստով՝

1. Ի՞նչ գիտությունների ուսումնասիրության մեջ է խորացել Խորենացին./1 միավոր/

---

2. Ի՞նչ պատմական ժամանակահատված են ընդգրկում «Հայոց պատմության»՝ /1,5 մ./

ա/1-ին գիրքը-----

բ/2-րդ գիրքը----- գ/3-րդ գիրքը----

-----3.Նշված հնագույն մշակույթներից ո՞րի
հետևորդն էր Խորենացին./1միավոր/

ա/պարսկական

բ/ասորական

գ/հունական

դ/ասուրաբաբելական

4.Ո՞ւմ մասին է գրել Խորենացին ./0,5միավոր/

«...շատ բաներ բերեց մեր աշխարհին այս-----,որ
գունեղ երեսով էր և քաղցր նայվածքով,վայելչակազմ էր և թիկնեղ....»:

5.«Ողբ»-ով Խորենացին հայ գրականության ո՞ր ժանրի հիմքն է դնում./1միավոր/

6.Նշվածներից ո՞րը Խորենացու երկի առանձնահատկությունը չէ./1միավոր/

ա/Հայ մատենագրության առաջին հուշարձանն է,որն ընդգրկում է հայ ժողովրդի
ամբողջական պատմությունը՝ ազգի կազմավորումից մինչև հեղինակի ապրած
ժամանակները:

բ/Բացի հայ հին բանահյուսական ստեղծագործություններից ,օգտագործում է նաև
բազմաթիվ և բազմալեզու գրավոր աղբյուրներ,որոնց մեծ մասը հիշատակում է
անուններով:

գ/ Մատյանը Պատմահոր կողմից քննական պատմություն ստեղծելու առաջին
փորձը չէ:

7.Ինչի՞ մասին է պատմվում «Հայոց պատմության» երկրորդ գրքում./1միավոր/

8.Ո՞ր տեսակետն է սխալ Խորենացու «Հայոց պատմության» վերաբերյալ./1միավոր/

ա/Սկզբնաղբյուր է հայ պատմագրության համար:

բ/ Հայաստանին առնչվող երկրների պատմությունն է:

գ/Համաշխարհային գիտության ուսումնասիրության աղբյուր է:

դ/Մեր նախնիների անիմաստասեր փառքի փառաբանությունն է:

9.Գրել շարադրություն՝ «Ինչպիսի՞ն կուզենար տեսնել Խորենացին իր ազգի ապագան» վերնագրով»/2միավոր/

Գրավոր աշխատանքի վերլուծությամբ պարզ դարձավ,որ աշակերտները լավ են յուրացրել թեման:11 աշակերտից 3-ը ստացել են «9»-ը,4-ը՝ «8»,2-ը՝ «7»,1-ը՝ «6»,1-ը՝ «5»:

Եթե նշենք %-ներով,կլինի հետևյալ պատկերը՝ առաջադիմություն՝100%, որակ՝81%:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Նորանկախ Հայաստանում կրթության բնագավառի բարեփոխումները և ուսուցչի դերի փոփոխությունը դարձան առաջնային: Այսօրվա ուսուցիչը պետք է հանդես գա ոչ թե որպես նոր գաղափարների, մեթոդների, մոտեցումների ամրապնդող, այլ դրանք հիմնավորող, դատող մասնագետ: Արդի ժամանակաշրջանում աշակերտների պահանջմունքները բավականին մեծ են, ուստի համագործակցային ուսուցմամբ հնարավոր է հետաքրքիր կազմակերպել ուսուցման գործընթացը: Առավել շատ մեթոդների կիրառումը դասը կդարձնի բովանդակային և արդյունավետ: Աշխատանքները կատարելիս մեծ ոգևորություն զգացի սովորողների շրջանում: Քանի որ թեման հայրենիքի պատմության հետ էր կապված, աշակերտները ավելի հաճույքով կատարեցին աշխատանքները: Իրոք, հայրենասիրությունը սկիզբ է առնում մարդու դաստիարակությունից: Այն կախված է շրջապատի և ազգի հանդեպ ունեցած վերաբերմունքից: Հայրենիքի նկատմամբ սերը վառ գույներ է ստանում, երբ ճանաչում ենք այն: Ճիշտ է ասված. «Ով չի ճանաչում իր հայրենիքը, չի կարող ճշտապես սիրել այն»:

Կարծում եմ, որ հայոց պատմության բազում էջեր դեռևս կարոտ են ուսումնասիրության:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

Օրվա դասի պլան /1/

Դասարանը՝ 5-րդ

Դասի թեման՝ Ա.Պարսամյան «Մեր լավագույն հացը»։Տրամաբանական շեշտ

Դասի նպատակները՝

ա/ակադեմիական

1.իմանա բանաստեղծության արտահայտած հիմնական գաղափարը

2.ընկալի բանաստեղծական խոսքը

3.հասկանա տրամաբանական շեշտի կարևորությունը խոսքում

բ/ սոցիալական

1.համագործակցելու կարողություն

2.դիմացինին լսելու ,գնահատելու,ինքնագնահատելու կարողություն

Անհրաժեշտ պարագաներ՝ գիրք,տետր,գրատախտակ,կավիճ և այլն

Ցուցադրական նյութեր՝ ցորենի

հասկ,այլուր,գրտնակ,լավագույն,նկարներ,պաստառներ

Հիմնական հասկացություններ՝ լավագույն,չափածո խոսք,բանաստեղծության կառուցվածք,ավանդություններ,տրամաբանական շեշտ,բառային շեշտ

ԴԱՄԻ ԸՆԹԱՑՔԸ

Խթանման փուլ

Փուլը ներառում է տնային առաջադրանքի ստուգում:

Կլազմակերպվի մտքերի տարափ: Կառանձնացվեն այն բառերը, որոնք անձանոթ են երեխաներին

Իմաստի ընկալման փուլ

Առանձնացված բառերը կենթարկվեն բառակազմական վերլուծության: Կլազմվեն զույգեր, որոնք կկատարեն տեքստային աշխատանքներ

Կշռադատման ,գնահատման փուլ

Այս փուլում կկիրառվի «Քառաբաժան» մեթոդը. ի՞նչ գիտեի, ի՞նչ իմացա, ի՞նչ եզրակացություններ արեցի, ինչպե՞ս կարող եմ կիրառել

Տնային հանձնարարություն՝ գրել շուտասելուկներ, բառախաղեր

Օրվա դասի պլան/2/

Դասարանը՝ 7-րդ

Դասի թեման՝ «Թվականը՝ որպես խոսքի մաս»

Դասի նպատակները՝

ա/ակադեմիական

1. իմանա թվականի արտահայտած ընդհանուր իմաստը

2. տարբերի թվականը այլ խոսքի մասերից

3. տեքստից դուրս գրի թվականները

բ/սոցիալական

1. խմբում աշխատելու կարողության ձևավորում

2. սեփական գիտելիքները արժևորելու կարողություն

Հիմնական հասկացություններ՝ ընդհանուր իմաստ, ձևաբանական առանձնահատկություն, չթեքվող խոսքի մաս, ասացվածքների փոխաբերական իմաստներ

Դասի ընթացքը

Խթանման փուլ

Տնային աշխատանքների ստուգումից հետո դասարանը կբաժանվի խմբերի: Ցուրաքանչյուր խմբի կտրվի հանձնարարություն

Իմաստի ընկալման փուլ

Այս փուլում կլրացվի Վենի դիագրամ, որով նոր և անցած գիտելիքների համադրումը և յուրաքանչյուրին բնորոշ առանձնահատկությունների ընկալումը:

Կշռադատման փուլ

Խմբերին կտրվեն ասացվածքներ: Աշակերտները կգտնեն թվականները և կբացատրեն դրանց գործածության կարևորությունը խոսքում: Կբացատրեն ասացվածքների իմաստները:

Տնային աշխատանք

Դպրոցական տարբեր առարկաների դասագրքերից գրել նախադասություններ, որոնք կպարունակեն թվականներ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

- 1.«Հայոց լեզու և գրականություն»գիտամեթոդական ամսագիր,2012թ.
- 2.Հովհաննիսյան Ա.,Հարությունյան Կ.,Խրիմյան Մ.,Խաչատրյան Մ.,Բայաթյան Ն.,Ալեքսանյան Լ. «Համագործակցային ուսուցում/«Անտարես» ,2006թ.
- 3.«Համագործակցության մանկավարժություն»/Վ.Շատարով և ուրիշներ/
4Վ,Հարությունյան,Լ.Մարկոսյան,Մ.Հովսեփյան «Հայ գրականություն»
ուսումնաստանողակ ձեռնարկ,2011թ.
- 5.Հանրագիտարան